

REFERAT

Møte i Fagrådet for geit

Tidspunkt: Tirsdag 30. oktober kl. 10:00 – onsdag 31. oktober 2007 kl. 12:30

Deltakere: Ingrid Arneng (leder), Magnhild Nymo, Veronica Fagerland, Ola Søgnesand, Tormod Ådnøy, Helga Kvamsås, Thor Blichfeldt og Ingunn Nævdal (sekr.).

Gjest: Knut Erik Grindaker (sak 26/07, 27/07 og 28/07)

Saker:

- Sak 20/07 Innkalling og sakliste
- Sak 21/07 Referat fra telefonmøtet 15. juni 2007
- Sak 22/07 Mandat for Fagrådet for geit
- Sak 23/07 Økonomi avl og semin – budsjett 2007
- Sak 24/07 Tilskudd til bukkeringene
- Sak 25/07 Orientering om årets seminsesong
- Sak 26/07 Strategi for kaseingenet fram til forsøksresultatene fra Sunnylven foreligger
- Sak 27/07 Økonomisk vektlegging av egenskapene i avlsindeksen
- Sak 28/07 Kvalitetsforringelse fra gårdstanken til ysting
- Sak 29/07 Revisjon av reglene for Geitkontrollen
- Sak 30/07 Organisering av geitavlen framover
- Sak 31/07 Farskapstest av seminprøvebukkene
- Sak 32/07 Gentyping av bukker i 2008
- Sak 33/07 Økonomi avl og semin – budsjett 2008
- Sak 34/07 Gjennomgang av Strategi- og handlingsplanen for geit
- Sak 35/07 Referat- og orienteringssaker
- Sak 36/07 Eventuelt

Sak 20/07 Innkalling og sakliste

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjennes.

Sak 21/07 Referat fra telefonmøtet 15. juni 2007

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra telefonmøtet 15. juni 2007.

Vedtak: Referatet fra møtet 15. juni 2007 godkjennes.

Sak 22/07 Mandat for Fagrådet for geit

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

Fagrådet for geit oppnevnte på det første møtet i juni en gruppe som skulle utarbeide et forslag til mandat for Fagrådet. Forslaget ble sendt ut til Fagrådets medlemmer og deretter lagt fram for styret i august.

Styret vedtok at Fagrådet for geit sitt forslag til mandat innarbeides i instruks for rådgivende organ i NSG.

Mandat for Fagrådet for geit:

Fagrådet for geit har utvikling og gjennomføring av geitavlen som hovedansvarsområde. Fagrådet skal holde seg oppdatert på det som skjer generelt av tiltak i geitenæringen og ha ansvar for å informere styret om viktige saker samt gi råd i vedtakssaker.

Fagrådet kan initiere faglig utvikling på geit i henhold til NSG sin strategi- og handlingsplan for geit. Fagrådet skal samtidig følge med på at Strategi- og handlingsplanen blir fulgt opp.

Det skal utarbeides årlige planer med budsjett for avl og semin som skal godkjennes av styret.

Mandatet innebærer at Fagrådet må være oppdatert på det meste som skjer i geitenæringen. Rådet må være informert om geitesaker i styret og i ulike geiteråd og -grupper.

Vedtak: Fagrådet tar mandatet til etterretning.

For å kunne utarbeide årlige planer med budsjett vil Fagrådet ha budsjettet til gjennomgang før det søkes om midler hos LMD og Omsetningsrådet. På grunnlag av dette kan Fagrådet lage innstilling til styret

For at Fagrådet skal ha mulighet for å komme med råd og innspill til dem som representerer NSG i aktuelle råd og grupper, sendes sakliste til de andre i Fagrådet i forkant av møter.

Aktuelle råd, grupper etc:

- Styret i NSG (geitesaker)
- Rådgivende gruppe geit i TINE

- Samarbeidsrådet for Helsetjenesten for geit
- Samarbeidsrådet for Geitkontrollen
- Nettverk geit i TINE (etter behov)
- Utmarksrådet i NSG
- Orientering om Friskere geiter etter vurdering

En orientering om Fagrådet for geit og hvordan det opererer, sendes ut til de nevnte råd og grupper.

Sak 23/07 Økonomi avl og semin – budsjett 2007

Saksbehandler: Thor Blichfeldt

Orientering om budsjettet for 2007.

- Tilskuddet fra LMD har lagt på samme nivå i mange år og følger derfor ikke inflasjonen.
- Det er ikke god oversikt over regnskapet for avl og semin før fordelingen mellom sau og geit i seminregnskapet er avklart. Dette foreligger ikke før helt på slutten av året.
- Sædproduksjon og salg er en stor post i budsjettet. Dette skyldes blant annet at det på grunn av produksjonen av bukkesæd var nødvendig å ansette folk på helårsbasis. Når det bare ble produsert væresæd på Staur en kort periode av året var det tilstrekkelig å leie inn folk fra Geno.
- Etter muntlig bekreftelse skal styret i TINE har vedtatt at det som ikke dekkes av Omsetningsmidler i regnskapet for avl og semin på geit i 2007, vil bli dekket av TINE.

Dokument som fulgte saken:

- Avls- og seminbudsjett 2007 og 2008 – GEIT
- Oversikt over tilskudd utbetalt til Avlsutvalga for geit

Vedtak: Regnskap fra foregående år bør være med i samme oppstilling som budsjettet. Fagrådet ønsker også et periodifisert regnskap slik at det blir lettere å følge med på regnskapet gjennom året.

Sak 24/07 Tilskudd til bukkeringene

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

Det totale årlige tilskuddet til bukkeringene har gått nedover de seinere år. Det granskes færre bukker nå enn tidligere og i kriteriene for tilskuddsutbetaling har kvalitet fått større vektlegging. Fra utbetalingen i 2007 ble det innført krav om at bukkene skulle ha vært i live da den fikk sin første indeks.

Det ble i år, som en overgangsordning, utbetalt kr. 1000,- for alle granska bukker i den aktuelle årgangen. Det ble samtidig sendt ut skjema hvor det skulle fylles ut om den enkelte bukk var i live da den fikk sin første indeks. Dødsårsak skulle oppgis dersom bukken var død. Fristen for tilbakemelding var 17. september. Det er ennå noen ringer som ikke har returnert skjemaet.

Ingen av bukkene i ring 184 var i live da de fikk sin første indeks. Bukkene ble slaktet fordi hele ringen sanerte i prosjekt Friskere geiter. Ringen ber om at det likevel blir utbetalt fullt tilskudd for disse bukkene.

Dokument som fulgte saken:

- Oversikt over granskingstilskudd til bukkeringene i 2007
- Figurer som viste utviklingen av den årlige summen for tilskuddsutbetaling, satsen per bukk og antall tilskuddsberettigede bukker fra 1999 til 2007
- Skjema fra bukkering 184 Beiarn

Vedtak: Det sendes ut purring til bukkeringer som ikke har sendt inn skjema med ny frist. De ringer som ikke returnerer skjemaet innen den nye fristen får ikke etterbetalt tilskudd. Rutinene oppjusteres neste år med en mer absolutt frist for tilbakemelding.

Det utbetales ikke tilskudd for bukker som ikke var i live fordi de var slaktet på grunn av sanering. Bukkeringer som ønsker å fortsette ringdrift etter sanering kan, etter søknad, få utbetalt et oppstartstilskudd. Oppstartstilskuddet blir avgjort i hvert enkelt tilfelle.

Det utbetales et engangstilskudd på kr. 16 000,- til Beiarn bukkering.

Sak 25/07 Orientering om årets seminsesong

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

Inntaket av seminbukkene

Det ble tatt inn 5 elitebukker (én av dem fra sanert besetning), 6 prøvebukker fra sanerte besetninger og 13 prøvebukker fra bukkeringer. Inntransporten gikk greit. Bukkene ankom Hjørnstad i uke 29.

Produksjonen av bukkesæd

Oppstarten gikk bedre enn i fjor. Det ble sendt ut dunker med sæd fra årets bukker fra 15. august.

Dosesalg

Det er solgt nesten like mange doser i år som i fjor. Antall utsendte doser i uke 44 ligger på 2038. I fjor på samme tid var det sendt ut 2104 doser totalt. Det er sendt ut en del doser fra fjorårets prøvebukker for at de skal bli brukt nok til å bli granska.

Kurs i eierinseminasjon

Det ble gjennomført et 2-dagerskurs på Ås 9.-10. august med 14 deltakere. Deltakerne ga uttrykk for at de var godt fornøyd med opplegget.

Dokument som fulgte saken:

- Figur som viser salget av bukkesæd i 2007 sammenlignet med 2006
- Oversikt over bukkesæd produsert, solgt og på lager pr. 21.10.07 av enkeltbukker

Vedtak: Fagrådet tar orienteringen til etterretning.

I 2008 må Avlsutvalga for geit oppfordres til å undersøke interessen for seminkurs hos produsentene innen det enkelte fylket. For å holde lokale kurs må det være noen pådrivere i området som kan stå for organiseringen.

Muligheten for å arrangere seminkurs i forbindelse med geitedagene eller andre geitemøter må undersøkes.

Sak 26/07 Strategi for kaseingenet fram til forsøksresultatene fra Sunnylven foreligger

Saksbehandler: Thor Blichfeldt/Ingunn Nævdal

Det ble orientert om status for kaseingeneprojektet i Sunnylven bukkering: Omtrent 400 geiter i denne ringen er i år inseminert med importert bukkesæd av rasen fransk alpin. Alle de franske bukkene har den positive varianten av kaseingenet. Det er ikke søkt om ekstern finansiering ennå, men det jobbes med saken. Aktivitetene i prosjektet må reduseres dersom vi ikke får tildelt midler i henhold til budsjettet.

I vedtak på møtet i april 2007 anbefaler Avlsrådet for geit at det gjennomføres et lukket forsøk i Sunnylven bukkering og at resultatene skal gi grunnlag for å bestemme veien videre for arbeidet med å endre genfrekvensene for kaseingenene.

Innkryssing av franske geiter med gode kaseinvarianter er et effektivt tiltak for å redusere frekvensen av 0-varianten av alfa-s1. Reduksjon av 0-varianten av kaseingenet gir positiv effekt med hensyn på melkas ystbarhet og for nivået av frie fettsyrer.

Fagrådet ble stilt spørsmålet om vi har tid til å vente på resultatene fra forsøket før vi tar bukker med franske gener inn til semin. Det er svært få dyr (ca. 4 %) i den norske melkegeitpopulasjonen som er homozygot for "ikke-null". Det vil si at de ikke har gendefekten. Det vil derfor være vanskelig å finne seminbukker med denne positive genvarianten uten å ta inn bukkeavkom etter inseminering med sæd fra bukker av fransk alpin.

En "runde rundt bordet" avdekket mye skepsis blant medlemmene i Fagrådet til å ta inn halvkryssinger til semin før vi vet hvordan geitene etter denne importen fungerer under norske forhold. Etter en grundig diskusjon vurderte Fagrådet det likevel som et viktig tiltak for å få avlsmessig framgang for melke kvalitet. Det kan plukkes ut bukker som er homozygot for "ikke-null". I neste omgang kan det fra sanerte besetninger, som har inseminert med sæd fra disse halvkryssingene, hentes bukker med gode kaseingen som da er 1/4 fransk alpine. Dermed vil vi kunne få sanerte prøvebukker etter kryssing med fransk sæd på semin stasjonen.

Dokument som fulgte saken:

- Prosjektbeskrivelse: Bedre råstoff for kvit geitost fra geitene i Sunnylven
- Figur kaseingen og frie fettsyrer
- Figur endring av genotyper i populasjonen ved bruk av bukker uten 0-allelet i alfa-s1-genet

Vedtak: Det tas inn 10 - 15 av de beste bukkeavkommene etter insemineringen med

fransk bukkesæd til semin fra Sunnylvn bukkering i 2008. Ingrid Arneng og Magnhild Nymo får ansvar for å orientere styret om denne saken.

Sak 27/07 Økonomisk vektlegging av egenskapene i avlsindeksen

Saksbehandler: Thor Blichfeldt/Ingunn Nævdal

Råstoffansvarlig i TINEs FoU avdeling, Knut Erik Grindaker, innledet saken med å utdype TINE sine ønsker i forhold til geitmelka. Med utgangspunkt i TINE sin strategiplan for geit fram mot 2010 er det geitmelkkvalitet med hensyn til produksjon av ulike typer geitost som er viktig framover. Dette er i tråd med dagens avlsmål og må tas hensyn til når de ulike egenskapene som inngår i avlsindeksen skal vektlegges.

På grunn av sykdom er det ikke klart for publisering av delindekser for juregenskapene og for frie fettsyrer til indeksberegningen i november. I tillegg til egne folk i NSG vil det bli leid inn noe hjelp til å jobbe med dette. Egenskapene vil bli med i avlsindeksen etter hvert som det er tilrettelagt for det (tidligst i slutten av januar). Det vil også bli beregnet delindekser.

Vedtak: Det er avlsindeksen (samleindeksen) som skal være styrende ved utvalg av dyr. I denne indeksen inngår egenskapene med ulik vektlegging i forhold til hvor mye den enkelte egenskap betyr økonomisk.

- Produsert tørrstoff per laktasjon skal ikke gå tilbake
- Tørrstoffprosenten (protein, laktose og fett) skal økes
- Nivået av frie fettsyrer skal reduseres
- Det skal tas utgangspunkt i kvalitetsbetalingen ved vektlegging av tørrstoffprosent og frie fettsyrer
- Det legges mest vekt på eksteriøret (jur- og speneform), moderat vekt på utmelkingshastighet og ingen vekt på lekkasje. Lekkasje skal overvåkes for å unngå at det blir et problem når vi legger vekt på raskere utmelkingshastighet.

Sak 28/07 Kvalitetsforringelse fra gårdstank til ysting

Saksbehandler: Thor Blichfeldt

Saksutredning:

Thor har fått gjentatte henvendelser fra en produsent i Nord-Norge som har kritiske spørsmål til TINEs kvalitetsfokus og håndtering av geitemjølka fra den kommer på gårdstanken og utover. Han synes ikke TINE gjør nok for å ivareta kvaliteten, men legger all skyld for dårlig kvalitet på produsentene. Han forventer at vi som geitholdernes organisasjon tar opp denne saken for ham.

Knut Erik Grindaker var tilstede også på denne saken og kunne, sammen med Helga Kvamsås, svare på de problemstillingene som ble framlagt.

Dokument som fulgte saken:

- Notat av Thor vedrørende saken.

Vedtak: Problemstillingene sendes over til TINE hvor det bes om et svar som kan formidles videre til produsenten.

Sak 29/07 Revisjon av reglene for Geitkontrollen

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

NSG (Fagrådet for geit) har nå formelt fått reglene til høring av TINE Rådgiving. De ønsker tilbakemelding på reglene innen utgangen av november. Reglene behandles i Samarbeidsrådet i løpet av desember og blir gjeldende fra 1. januar 2008.

Dokument som fulgte saken:

- Reglene for Geitkontrollen (inkludert forslag til endringer fra Nettverk geit i TINE)

Vedtak: Fagrådet støtter Nettverk geit sitt forslag om at det tas prøveuttak av alle geitene, ikke bare 1. - og 2. gangskjeere. Det bør i tillegg være krav om minst 4 prøveuttak per geit i løpet av laktasjonen. Flere prøveuttak har betydning for sikkerheten på indeksene og er, ikke minst, nyttig for den enkelte produsent i arbeidet med å optimalisere geitenes melke kvalitet. Dersom det ikke tas prøve ved hver kontroll, må den første prøven tas ved første veiing. Det er viktig at det siste prøveuttaket ikke kommer så seint i laktasjonen at det gir unormale fettverdier og problemer for TINE sine analyseapparater.

Fagrådet foreslår at det blir 2 representanter fra NSG i Samarbeidsrådet for Geitkontrollen, alternativt ett medlem og én observatør. Det er ønskelig at mandatet for Samarbeidsrådet omhandler gjennomgang av, oppslutning til og videreutvikling av kontrollen.

Sak 30/07 Organisering av geitavlen framover

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

Den ene bukkeringen etter den andre legges ned og det satses på semingransking. Hva kan erstatte den møteplassen som bukkeringene har vært? Hvordan organisere kåringen framover og hvilken rolle spiller Avlsutvalga for geit? Kan rådgivingstjenesten i TINE involveres mer i geitavlen og gjennomføringen av avlstiltakene i felt?

Dokument som fulgte saken:

- Tabell med oversikt over hvilke bukkeringer som fremdeles er aktive

Vedtak: Det settes ned en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til en helhetlig plan for organisering og gjennomføring av avlstiltak i geitavlen framover. Forslaget sendes ut på høring etter behandling i Fagrådet.

Fagrådet gikk inn for følgende sammensetning av gruppa:
Representant fra TINE (Helga ser på hvem som kan være aktuell)
Geiteholdere med erfaring fra det organiserte avlsarbeidet: Rune Myklebust fra Oldedalen i Sogn og Fjordane og Hans Mørstad fra Vestbygd i Nordland.
Fra sekretariatet i NSG: Thor Blichfeldt og Ingunn Nævdal

I 2008 gjennomføres bukkékåring som før. Det må informeres om bruk av tilleggspoeng for gunstige kaseingen.

Sak 31/07 Farskapstest av seminprøvebukkene

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

Prøvebukkene som tas inn til semingransking blir plukket ut på grunnlag av kåringsresultatene hvor fars avlsindeks har stor vekt. Det er derfor svært viktig at det dyret som er registrert som far virkelig er bukkekjæets far. Hvor trygge kan vi være på dette? Vi kan forvente at det er riktig i de aller fleste tilfellene, men det er grunn til å tro at det kan forekomme glipp.

Genotyping av bukker med hensyn på kaseingen har vist at et par av seminprøvebukkene sannsynligvis er registrert med feil far. Analyse av kaseingen er imidlertid ikke tilstrekkelig for en farskapstest. Det må utvikles en egen DNA-analyse for dette.

Blodprøver for DNA-analyse med hensyn på kaseingen analyseres ved Cigene på Ås. Cigene har per i dag ikke et oppsett for å kjøre avstammingskontroll på geit/bukk, men de er positiv til å utvikle et oppsett for rutinemessig testing dersom det er behov for det. De kan ikke ennå si hvor mye det vil koste, men opplyser at det internasjonalt ligger på mellom 200 og 250 NOK pr. prøve. Analyse av mange prøver samtidig fremfor å få prøvene spredt utover et større tidsrom, reduserer kostnadene pr. prøve.

Vedtak: For å være trygg på at prøvebukker som tas inn til semin er sønn av den faren som oppgis, vil det bli gjennomført farskapstest av seminkandidatene. Det må da analyseres prøver av bukken selv og begge foreldrene. Noen år med farskapstest vil gi et inntrykk av behovet for å fortsette med det. Det er ikke hensiktsmessig å bruke penger på denne testen dersom det viser seg at det svært sjelden forekommer at seminkandidater er registrert med feil far.

Det tas sikte på å få gjennomført DNA –analyse av 30 prøvebukker som er aktuelle å ta inn til semin. Det vil si totalt 90 prøver med en analysekostnad på ca. kr. 30 000.

Sak 32/07 Gentypering av bukker i 2008

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

Fra 2008 vil det bli lagt til rette for rutinemessig gentypering av bukker med hensyn på alfa-s1-genet. Bruk av trekkpapir gjør at produsentene selv kan ta prøveuttaket. Ved å unngå bruk av veterinær til blodprøveuttak reduseres kostnadene. Analysene koster ca. kr. 200,- pr. prøve.

Vedtak: NSG tilrettelegger et opplegg for innsamling av prøver, analyse og utsending av analyseresultater.

Det tas inn ca. 20 prøvebukker totalt til semin i 2008. Bukkene som er halvt fransk alpin skal ha "ikke-null" * "ikke-null" – varianten av kaseingenet. Ved uttak av andre prøvebukker til semin vil det i 2008 være kåringssummen som teller. Seminkandidatenes genotype for kaseingen skal da være kjent og tatt med i kåringssummen. Det må godtas at det kan komme med bukker med "null" * "null" – varianten av kaseingenet. Ved uttak av elitebukker til semin summeres poeng for kaseingen sammen med avlsindeksen.

NSG dekker kostnaden for genanalyse av kåringskandidater i bukkeringene. Det vil bli gitt en kvote i forhold til antall geiter i ringen. Bukkene må stilles til disposisjon for semin. Bukker som kjøpes inn til semin fra sanerte besetninger får et tillegg på kr. 1000 i kjøpssummen dersom kaseingenstatus er kjent.

Informasjon om prosedyre for genotyping av bukker sendes medlemmene i Geitkontrollen.

Sak 33/07 Økonomi avl og semin – budsjett 2008

Saksbehandler: Thor Blichfeldt

Dokument som fulgte saken:

- Avls- og seminbudsjett 2007 og 2008 – GEIT (også vedlagt sak 23/07)

Vedtak: Fagrådet tar det framlagte budsjettet for avl og semin 2008 til etterretning og utdyper følgende punkter:

- Tilskuddet til Avlsutvalga for geit i 2008 reduseres noe i forhold til utbetalingen i 2007. Frem til ny organisering av geitavlen er vedtatt vil Avlsutvalga for geit bli betegnet som regionalt avlsarbeid. Det vil være mulig å søke om å ha en annen organisering av arbeidet som gjøres i Avlsutvalga. Ulike løsninger vil da kunne være mulig. For eksempel kan fylker samorganiseres.
- Tilskudd for påsatte døtre etter semin er en ny post i budsjettet i 2008 for avl og semin. Det må informeres mer om muligheten for å få tilskudd for døtre etter seminprøvebukk.

Sak 34/07 Gjennomgang av Strategi- og handlingsplanen for geit

Saksbehandler: Ingunn Nævdal

I henhold til mandatet har Fagrådet for geit et ansvar for å følge med på at Strategi- og handlingsplanen for geit i NSG blir fulgt opp. Det er derfor aktuelt å ta med planen som en sak på hvert møte i Fagrådet for en gjennomgang av status.

Det var i hovedsak de høyt prioriterte emnene i planen (økonomi, helse, avl og melke kvalitet) som ble diskutert.

Dokument som fulgte saken:

- Strategi- og handlingsplanen for geit 2007-2010

Vedtak: Fagrådet ser særlig behov for å ta tak i emnet helse i planen og da særlig med hensyn på å stimulere til at flere melder seg på prosjekt Friskere geiter. Fagrådet vil oppfordre styret til å ta tak i dette og samtidig jobbe videre med saken om mangel på avlsertilskudd for prosjektdeltakere i 2006.

Sak 35/07 Referat- og orienteringssaker

- a) Orientering om geiteaktiviteter i Troms (prosjekter, forsøk, internasjonalt samarbeid, videreføring og kompetansesenter)
v/ Magnhild Nymo
- b) Referat fra samarbeidsmøtet med TINE Rådgiving (vedlagt)
- c) Referat fra møtet om avlsprosjektet til Norsk Kasjmirlag (vedlagt)
- d) Utarbeidelse av ny og oppdatert handlingsplan for dyrevelferd i geiteholdet – behandlet i styret
- e) Status for planene for et nasjonalt geitesenter i Jølster (pressemelding datert 4.10.07 var vedlagt)
v/ Ola Søgnesand
- f) Godkjenning av mohairgeit – behandlet i styret
- g) Artikkel som nå er publisert: Validering av testdagsmodeller for genetisk evaluering av melkegeit i Norge
v/ Tormod Ådnøy

Sak 36/07 Eventuelt

1. Handlingsplan dyrevelferd

Det skal utarbeides en ny og oppdatert handlingsplan for dyrevelferd i geiteholdet. I den forbindelse setter styret i NSG ned en arbeidsgruppe som skal jobbe med utarbeidelse av planen. TINE, Nortura og Helsetjenesten for geit vil bli invitert til å delta i gruppen.

Mandat for gruppen:

Arbeidsgruppa skal utarbeide en ny og oppdatert handlingsplan for dyrevelferd i geiteholdet. Gruppa skal også stå for jevnlig revisjon av handlingsplanen og legge til rette for aktiv bruk og formidling av informasjon om planen.

Handlingsplanen skal omhandle alle geiter i produksjon, uansett rase og driftsmåte. Den skal omhandle alle faser i produksjonen med unntak av inntransport til slakteri og slakting. Handlingsplanen skal definere ambisjonsnivå og målsetting som næringa bør oppfylle når det gjelder dyrevelferdsarbeidet.

Handlingsplanen skal i beskrivelser av tiltak og strategier, ha både et kort og et langt tidsperspektiv.

Vedtak: Fagrådet for geit vil gjerne gi innspill til planen før den styrebehandles og ønsker derfor å være referansegruppe i arbeidet med Handlingsplanen for dyrevelferd i geiteholdet.